

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci **maloletého T. Č. a maloletého Š. Č.**, oboch bývajúcich v N., detí rodičov Bc. J. Č., bývajúcej v N., a Ing. B. Č., bývajúceho v N., **o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 11 P 30/2010, a na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 5 NcC 15/2010, o námietke zaujatosti sudcov Krajského súdu v Nitre takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Boris Minks, JUDr. Soňa Zmeková, JUDr. Marta Polyáková, JUDr. Renáta Pátrovičová, JUDr. Mária Malíková, JUDr. Sidónia Sládečková, JUDr. Erika Madarászová, Mgr. Ingrid Vallová, JUDr. Veronika Svoradová, JUDr. Mária Hušeková, JUDr. Vladimír Novotný, JUDr. Jarmila Pogradová, JUDr. Ingrid Doležajová, JUDr. Dušan Harbuta, JUDr. Dagmar Podhorcová, JUDr. Dana Kálnayová, JUDr. Marta Molnárová, JUDr. Darina Vargová, JUDr. Roman Greguš, JUDr. Ján Bzdúšek, JUDr. Eva Hritzová, JUDr. Pavel Lukáč, JUDr. Pavol Pilek, Mgr. Erik Németh, JUDr. Miroslav Šupa, JUDr. Ján Vanko, JUDr. Ingrid Kišacová, JUDr. Štefan Hrvola, JUDr. Ľubomíra Kubáňová, JUDr. Stanislav Libant, JUDr. Zita Matyóová, JUDr. Ľubica Medvecká, PhD., Mgr. Adriana Némethová, JUDr. Ján Bernát a JUDr. Zuzana Babínová **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 5 NcC 15/2010 (na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 11 P 30/2010).

Vec vedenú na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 5 NcC 15/2010 prikazuje na prejednanie a rozhodnutie **Krajskému súdu v Banskej Bystrici**.

O d ô v o d n e n i e

V prejednávanej veci predložila predsedníčka Krajského súdu v Nitre spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na konanie a rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov tamojšieho súdu, pretože otec maloletých vznesol podaním doručeným súdu 17. februára 2010 námietku

zaujatosti voči Krajskému súdu v Nitre. Poukázal na skutočnosť, že otec matky maloletých JUDr. Dušan Harbuta je sudcom tohto súdu, a teda aj on je s ním v príbuzenskom pomere. Predsedníčka súdu tiež poukázala na skutočnosť, že JUDr. Vladimír Pribula, predseda senátu 5 Co, do ktorého vec napadla, oznámil predsedníčke súdu, že sa vo veci cíti byť zaujatý (§ 15 ods. 1 O.s.p.), a to vzhľadom k jeho osobnému, priateľskému vzťahu k matke maloletých detí, ktorú pozná už niekoľko rokov ako dcéru JUDr. Dušana Harbutu, predsedu senátu a predsedu kolégia Krajského súdu v Nitre, ktorý je nielen jeho dlhoročným kolegom, ale aj priateľom.

Vo veci sa vzhľadom na dôvod zaujatosti vyslovený JUDr. Vladimírom Pribulom vyjadrili všetci sudcovia krajského súdu.

JUDr. Dušan Harbuta uviedol, že sa vo veci cíti byť zaujatý, pretože matka maloletých je jeho dcérou.

Z vyjadrení ostatných sudcov súdu vyplynulo, že sa vo veci cítia byť zaujatí. Majú osobný pomer k matke maloletých, navyše sú v blízkom, kolegiálnom a priateľskom vzťahu k jej otcovi JUDr. Dušanovi Harbutovi.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 2 O.s.p. na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Podľa § 15 ods. 1 O.s.p. ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu môže prideliť vec inému sudcovi, ak s tým sudca, o ktorého vylúčenie ide, súhlasí; pridelenie zabezpečí podľa osobitného predpisu. Ak ide o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať

o nezaujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1. Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Podľa § 15a ods. 1 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Účelom inštitútu vylúčenia sudcu je zaistenie nestranného prejednávania veci, nezaujatého prístupu súdu k účastníkom konania alebo ich zástupcom a tiež predídanie možnosti, že súd by vec rozhodol neobjektívne. Za právne relevantný vzťah sudcu k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. sa považuje situácia, kedy by sudca mohol mať konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia veci, prípadne ak má k účastníkom konania alebo k ich zástupcom osobný, najmä rodinný či priateľský, ale i nepriateľský vzťah takej intenzity, že by mohol ovplyvniť sudcu pri jeho postupe a rozhodnutí veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, pokiaľ sa nepreukáže opak.

Písomné vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Nitre (čl. 25-31), potvrdzujú, že v ich prípade by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nezaujatosti. Odhliadnuc od skutočnosti, že otec matky maloletých je sudcom dotknutého súdu, ostatní sudcovia poukázali nielen na kolegiálny, ale aj osobný, či priamo priateľský vzťah nielen k nemu, ale aj na osobný vzťah k matke maloletých. Sami tak potvrdili existenciu dôvodu pre pochybnosti o ich nezaujatosti v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojom rozhodovaní prihliadal k úplnému vyjadreniu sudcov, najmä v otázke subjektívneho pocitu zaujatosti. Pokiaľ sudca okrem vyjadrenia vzťahu uvedie, že „sa cíti byť zaujatý“, je nutné rešpektovať takto vyjadrený vnútorný postoj k veci. Toto vyjadrenie sudcu je totiž spôsobilé založiť pochybnosti o jeho objektívnej nestrannosti v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. V dôsledku uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že títo sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež prihliadol na citlivosť predmetu konania, ktorým je zverenie maloletých detí do výchovy, určenie výživného a úprava styku s maloletými, týkajúce sa najbližšej rodiny sudcu krajského súdu.

Vo vzťahu k sudkyňi JUDr. Viole Takáčovej najvyšší súd neposudzoval, či sú dané dôvody pre jej vylúčenie (§ 14 ods. 1 O.s.p.), pretože je od 1.apríla 2010 dočasne pridelená na Najvyšší súd Slovenskej republiky, a teda nevykonáva svoju funkciu sudkyne na Krajskom súde v Nitre.

Vzhľadom na rozsah, v akom boli sudcovia Krajského súdu v Nitre vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, je zrejmé, že z jeho sudcov nie je možné vytvoriť senát, ktorý by vec posúdil. Preto bolo potrebné vychádzať z ustanovenia § 12 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého, ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, (§ 14 O.s.p.), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa. So zreteľom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky berúc do úvahy zásadu rýchlosti hospodárnosti konania vec prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 8. apríla 2010

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová